

عنوان مقاله:

قطب مجازی زبان نثر صوفیه با تکیه بر مقالات شمس تبریزی

محل انتشار:

دوفصلنامه زبان و ادبیات فارسی، دوره 24، شماره 80 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

ایرج مهرکی - استادیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج

حسین علیزاده - کارشناس ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج

خلاصه مقاله:

درمیان کتاب های به جامانده از نثر صوفیه، نثر مقالات شمس تبریزی از کیفیتی خاص برخوردار است. زبان ویژه مقالات و حساسیتی که شمس در جای جای مقالات درباره زبان از خود نشان می دهد باعث شده است شاهد دی الکتیکی میان ساخت و معنای زبان باشیم که نتیجه آن شکل گیری نثری پیشرو نسبت به نثر هم عصران اوست. در میان کارکردهای مختلف زبان شمس، کارکرد مجازی نثر از اهمیتی ویژه برخوردار است که آن را باید یکی از کارکردهای اصلی در گسترش مفاهیم زبانی مقالات به حساب آورد. از این رو، با توجه به نیازی که در باب بررسی ساختار مقالات به چشم می خورد، این مقاله با رویکردی فرمالیستی به کارکرد مجازی زبان پرداخته و در این راه از نظریات رومن یاکوبسن در خصوص قطب استعاری و مجازی زبان بیشترین بهره را گرفته است، یاکوبسن با پذیرفتن نظریه سوسور درباره قراردادی بودن زبان و پذیرفتن دو محور جانشینی و هم نشینی در زبان، این موضوع را اضافه می کند که مجاز مرسل از خلال رابطه مجاورت و محور هم نشینی کلمات، و استعاره از خلال رابطه شباهت در محور جانشینی زبان صورت می بندد. او همچنین معتقد است که نثر از منشی مجازی در مقابل شعر که منشی استعاری دارد برخوردار است. با بررسی مقالات نیز می توان به این نتیجه رسید که نثر مقالات در قسمت هایی که قصد ارایه مفهومی خاص و ویژه در کار بوده از منشی مجازی در جهت ارایه مضمون سود برده است

کلمات کلیدی:

مقالات شمس، نثر صوفیه، قطب استعاری، قطب مجازی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/833515>

